

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
КАФЕДРА «Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедрою підприємництва, торгівлі
та біржової діяльності

_____ Л.О. Болтянська
“ ___ ” _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Інформаційні системи та технології в економіці»

напрямок підготовки 6.030504 "Економіка підприємства" ОКР Бакалавр
факультет економіки та бізнесу

2019– 2020 рік

Робоча програма дисципліни «Інформаційні системи та технології в економіці»
для студентів за напрямом підготовки 6.030504 "Економіка підприємства" ОКР
Бакалавр “ ” серпня 2019 року - 15 с.

Розробник: Терещенко М.А., к.е.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Економіка підприємств»

Протокол від “ ” серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри ЕП

_____ Л.О. Болтянська

“ ” _____ 2019 року

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу за напрямом
підготовки 6.030504 "Економіка підприємства" ОКР "Бакалавр"

Протокол від “ ” вересня 2019 року № 1

Голова _____ А.А. Костякова

“ ” _____ 2019 року

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 0305 «Економіка та підприємництво» (шифр і назва)	Вибіркова	
	Напрямок підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»		
Модулів –	Спеціальність (професійне спрямування): _____	Рік підготовки:	
Змістових модулів –		3-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 108		6-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «Бакалавр»	Лекції	
		28 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		год.	год.
		Лабораторні	
		28 год.	год.
		Самостійна робота	
52 год.	год.		
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – $54/54 = 1$

для заочної форми навчання -

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Інформаційні системи та технології в економіці» є формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок по проектуванню та застосуванню інформаційних технологій та систем в різних сферах економічної діяльності.

Завданням дисципліни є формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок по організації автоматизованої обробки інформації на підприємствах та організаціях

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основи проектування засобів опису інформації;
- методи комп'ютерного аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства;
- комп'ютерні методи формування економічних та інформаційних стратегічних рішень.

вміти:

- формувати економічні та інформаційні цільові орієнтири;
- застосовувати інформаційні технології для обробки економічної інформації;
- визначати можливий набір економічних та інформаційних оперативних важелів впливу;
- створювати ІС з метою автоматизованого отримання всіх показників, необхідних для прийняття рішення з управління економічним об'єктом.

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Організаційні основи інформації та ІТ в економіці

Поняття інформації. Види інформації. Сучасні інформаційні технології. Технологічні процеси автоматизованої обробки економічної інформації. Економічна інформація як складова інформаційного ресурсу суспільства. Інформаційні технології, їхній розвиток. Класифікація інформаційних технологій. Інструментарій інформаційної технології. Шляхи вдосконалення системи економічної інформації в управлінні економічним об'єктом.

Тема 2. Організаційно-методичні основи створення та функціонування інформаційних систем

Роль і місце інформаційних систем в управлінні народним господарством. Визначення поняття «інформаційна система». Основні принципи створення ІС. Класифікація ІС. Структура та склад економічних ІС. Характеристика складових частин ІС. Інформаційні потоки ЕІС. Типи взаємодії ІС.

Тема 3. Технічні основи інформаційних технологій в економіці

Апаратне забезпечення інформаційних технологій. Програмне забезпечення інформаційних технологій в економіці. Структура програмного забезпечення. Інформаційні технології електронного бізнесу. Апаратне забезпечення інформаційних технологій. Комп'ютери та інформаційні процеси. Основні компоненти персонального комп'ютера.

Тема 4. Управління ресурсами даних

Основні поняття про бази даних. Переваги організації інформації у вигляді БД. Моделі даних. Види моделей даних. Банки даних. Компоненти та способи організації банку даних. Системи управління базами даних. Технологія сховищ даних Data Warehousing. Етапи наповнення інформаційних сховищ. Вітрина даних. Технології роботи з базами даних. Метадані. Технологія аналізу OLAP. Правила OLAP. Складові OLAP-технологій. Технологія аналізу «Data Mining». Інтелектуальний аналіз інформації. Проблематика впровадження нових технологій на підприємстві.

Тема 5. Управління технологічними процесами проектування інформаційної системи

Рівні управління проектуванням. Контур управління. Технологія побудови раціональних планів і визначення потреб ресурсів для їх реалізації. Оперативне

управління проектними роботами. Побудова альтернативних технологічних мереж проектування ІС. Використання технологічних мереж проектування для раціонального планування проектних робіт та управління перебігом їх виконання. Особливості створення ІС на основі перспективних інформаційних технологій.

Тема 6. Автоматизація проектування інформаційних систем

Задачі та принципи автоматизації проектування ІС. Автоматизація розробки проектних рішень і документування проектів. Використання ППП. Системи автоматизованого проектування, метаінформація та її місце в САПР. Технологія проектування SSADM. Модель об'єкта. Побудова АРМ проектувальника. Побудова та використання експертних систем в АРМ проектувальника.

Тема 7. Застосування інформаційних систем для здобуття конкурентних переваг

Стратегічні ІС. Рівні конкуренції, стратегії, моделі ті інформаційні технології. Стратегія переваг по витратам виробництва. Стратегія диференціації. Стратегія зміни сфери конкуренції. Аналіз ланцюжка додавання споживчої вартості. Центр компетенції.

Тема 8. Інформаційні системи підтримки прийняття управлінських рішень

Передумови виникнення систем підтримки прийняття рішень (СППР). Основні відмінності СППР від традиційних звітних систем. Розвиток концепції і структури СППР. Компоненти СППР. Характеристики сучасних комп'ютерних СППР. Досягнення комп'ютерних технологій, що забезпечують розвиток СППР. Еволюція методів прийняття управлінських рішень. Виникнення інформаційного управління. Інформаційне управління як новий метод управління в конфліктних ситуаціях. Переваги інформаційного управління. Експертні системи. Ієрархія системи.

Тема 9. Ефективність інформаційних технологій.

Загальні принципи оцінки ефективності інформаційних технологій управління. Ефективність впровадження автоматизованих систем.

Тема 10. Ризики інформаційних систем

Фактори ризику інформаційної системи. Групи ризиків. Бізнес-ризик. Ризики, що пов'язані з життєвим циклом системи. технічні ризики. ризиків управління. Шляхи зниження ризиків. Мінімізація інвестиційних ризиків. Вимоги,

що спрямовані на підвищення рентабельності функціонування інформаційної системи і забезпечення її розвитку та збереження вкладених коштів.

Тема 11. Телекомунікаційні технології в економічних інформаційних системах

Телекомунікаційна революція. Компоненти та функції телекомунікаційних систем. Типи та класифікація комп'ютерних мереж. Технології розподіленої обробки даних. Модель клієнт-сервер.

Тема 12. Основні положення електронної комерції

Основні поняття. Основні сфери електронної комерції. Бар'єри на шляху електронної комерції. Еволюція бізнесу в Інтернет. Переваги електронної комерції. Принципи електронної комерції. Основні характеристики економічної моделі електронної комерції. Моделі електронного бізнесу. Нові ролі на ринку електронної комерції.

Тема 13. Безпека інформаційних систем

Безпека інформаційних систем. Інформаційна політика. Сервіси безпеки та механізми її порушень. Шифрування даних. Симетрична криптографія. Асиметрична криптографія. Цифровий підпис. Цифровий сертифікат. Захист апаратних пристроїв. Резервування даних. Захист мереж від зовнішніх втручань. Захист від комп'ютерних вірусів. Безпека і людський фактор. Етичні аспекти використання інформаційних систем. Захист особистої та комерційної таємниці. Комп'ютерна злочинність. Здоров'я працівників. Законодавство України в сфері електронного бізнесу.

4 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				бали в
			годин				
			лк	лаб.	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1 «Основні поняття і роль інформаційних систем і технологій в економіці»							
1	Лекція 1	Організаційні основи інформації та інформаційних технологій в економіці	3	4			8
	Лекція 2	Організаційно-мето-дичні основи створення та функціонування інформацій-них систем	2				
	Практична робота 1	Організаційні основи інформації та інформаційних технологій в економіці					
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі				10	4
2	Лекція 3	Технічні основи інформаційних технологій в економіці	2				
	Практична робота 3	Технічні основи інформаційних технологій в економіці					
	Самостійна робота	Підготовка до написання МДКР Робота на навчально-інформаційному порталі				3	4
3	Лекція 4	Управління ресурсами даних	2				
	Практична робота 4	Управління ресурсами даних					
	Лекція 5	Управління технологічними процесами проектування інформаційної системи	2				
	Практична робота 5	Управління технологічними процесами проектування інформаційної системи					
	Самостійна робота	Підготовка до написання МДКР Робота на навчально-інформаційному порталі				6	4
4	Лекція 6	Автоматизація проектування інформаційних систем	2				
	Практична робота 6	Автоматизація проектування інформаційних систем					
	Самостійна робота	Підготовка до написання МДКР Робота на навчально-інформаційному порталі				8	4
5,6	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК I					6
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовий модуль I					10
Всього за змістовий модуль 1 – 45год.			18	4		23	50

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин			балів	
			л к	лаб.	пр.	СРС	
Змістовний модуль 2 «Використання інформаційних систем і технологій в управлінні підприємством»							
7	Лекція 7	Застосування інформаційних систем для здобуття конкурентних переваг	2	4			4
	Практична робота 7	Застосування інформаційних систем для здобуття конкурентних переваг					
	Самостійна робота	Підготовка до написання МДКР Робота на навчально-інформаційному порталі					2
	Лекція 8	Інформаційні системи підтримки прийняття управлінських рішень	2	2			2
	Практична робота 8	Інформаційні системи підтримки прийняття управлінських рішень					
8	Лекція 9	Ефективність інформаційних технологій	2				
	Практична робота 9	Ефективність інформаційних технологій					
	Самостійна робота	Підготовка до написання МДКР Робота на навчально-інформаційному порталі					2
9	Лекція 10	Ризики інформаційних систем	2	4			4
	Практична робота 10	Ризики інформаційних систем					
	Лекція 11	Телекомунікаційні технології в економічних інформаційних системах	4	4			4
	Практична робота 11	Телекомунікаційні технології в економічних інформаційних системах					
	Самостійна робота	Підготовка до написання МДКР Робота на навчально-інформаційному порталі				6	4
10-12	Лекція 12	Основні положення електронної комерції	6	3			
	Практична робота 12	Основні положення електронної комерції					
	Самостійна робота	Підготовка до написання МДКР Робота на навчально-інформаційному порталі				6	6
13,14	Лекція 13	Безпека інформаційних систем		3			
	Практична робота 13	Безпека інформаційних систем					
	Самостійна робота	Підготовка до написання МДКР Робота на навчально-інформаційному порталі				6	6
15,16	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК II					10
	ПМК II	Підсумковий контроль за модуль II					10
Всього за змістовний модуль 2 – 63год.			15	19		26	50
Залік							
Всього з навчальної дисципліни – 108 год.							100

5. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Організаційні основи інформації та інформаційних технологій в економіці	4
2	Управління ресурсами даних	3
3	Застосування інформаційних систем для здобуття конкурентних переваг	4
4	Інформаційні системи підтримки прийняття управлінських рішень	3
5	Ризики інформаційних систем	4
6	Телекомунікаційні технології в економічних інформаційних системах	4
7	Основні положення електронної комерції	3
8	Безпека інформаційних систем	3
	Разом	28

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Організаційно-методичні основи створення та функціонування інформаційних систем	6
2	Технічні основи інформаційних технологій в економіці	6
3	Управління технологічними процесами проектування інформаційної системи	6
4	Автоматизація проектування інформаційних систем	8
5	Ефективність інформаційних технологій.	8
6	Телекомунікаційні технології в економічних інформаційних системах	6
7	Основні положення електронної комерції	6
8	Безпека інформаційних систем	6
	Разом	52

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методами навчальної діяльності є лекції, практичні, індивідуальні заняття, всі види консультацій, виконання самостійної роботи, включаючи науково-дослідну роботу, доповіді на конференціях, участь в олімпіадах, всі форми і види контролю успішності студентів та інші форми і види навчальної та науково-дослідницької діяльності студентів, передбачені навчальним планом.

Основним методом навчання дисципліни є лекції та лабораторні заняття.

Лабораторні заняття орієнтовані на закріплення теоретичних знань з дисципліни і отримання практичних навичок, вони проводяться відповідно до плану з використанням ЕОМ.

На початку лабораторного заняття здійснюється опитування студентів групи за темою роботи. Потім дається пояснення про особливості виконання роботи. В кінці заняття викладач підсумовує виконану роботу і дає завдання про підготовку до наступного питання.

Передбачено консультації студентів викладачами кафедри в поза урочний час.

Самостійна робота студентів полягає в опрацюванні матеріалу лекцій, тем та окремих питань, винесених на самостійне опрацювання, законів, наказів та інших нормативних документів, а також у підготовці до виконання та захисту лабораторних робіт.

Наукова робота студентів забезпечується участю у наукових гуртках, виступах на наукових конференціях, написанням і публікацією наукових статей.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Захист лабораторних робіт здійснюється шляхом виконання завдань та відповідей на теоретичні питання за темою роботи – щотижня, оцінювання самостійної роботи – протягом семестру.

Критерії оцінювання:

Практичні заняття

- 10 балів** – виконання завдань без помилок та захист лабораторної роботи з повною відповіддю на теоретичні питання за темою заняття
- 9 балів** – виконання завдань без помилок та захист лабораторної роботи з неповною відповіддю на теоретичні питання за темою заняття
- 8 балів** – виконання завдань з незначними помилками та захист лабораторної роботи з повною відповіддю на теоретичні питання за темою заняття
- 7 балів** – виконання завдань з незначними помилками та захист лабораторної роботи з неповною відповіддю на теоретичні питання за темою заняття
- 6 балів** – виконання завдань з помилками та захист лабораторної роботи з повною відповіддю на теоретичні питання за темою заняття
- 5 балів** – виконання завдань з помилками та захист лабораторної роботи з неповною відповіддю на теоретичні питання за темою заняття
- 4 бали** – виконання завдань лабораторної роботи без відповіді на теоретичні питання по темі заняття
- 3 бали** – виконання завдань з помилками без відповіді на теоретичні питання по темі заняття
- 2 бали** – виконання завдань з помилками без відповіді на теоретичні питання по темі заняття
- 1 бал** – часткове виконання завдань без відповіді на теоретичні питання по темі заняття
- 0 балів** – невиконання завдань практичної роботи

Самостійна робота

Максимальна кількість – **20 балів** – присвоюється студенту за умови відповідей на питання за темами, передбаченими для самостійного вивчення (по 2,5 бали за тему)

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

НАВЧАЛЬНА АУДИТОРНА РОБОТА (80 балів)	ЛР 1	10
	ЛР 2	10
	ЛР 3	10
	ЛР 4	10
	ЛР 5	10
	ЛР 6	10
	ЛР 7	10
	ЛР 8	10
САМОСТІЙНА РОБОТА		20
СУМА БАЛІВ		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення дисципліни «Інформаційні системи та технології в економіці» включає:

1. Робочу програму дисципліни «Інформаційні системи та технології в економіці»;
2. Конспект лекцій;
3. Методичні вказівки до лабораторних робіт з дисципліни «Інформаційні системи та технології в економіці»

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Антонюк В. А. Інформаційні системи і технології у фінансах: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / В.А. Антонюк, М.С. Курков – К.: КНЕУ, 2005. - 140 с.
2. Гужва В.М. Інформаційні системи і технології на підприємствах: Навч. посібник. / В.М. Гужва – К.: КНЕУ, 2001. – 400 с.
3. Дибкова Л.М. Інформатика і комп'ютерна техніка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів./ Л.М. Дибкова. Вид. 2-ге , перероб., доп. - К.: Академвидав, 2007. – 416 с.
4. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Підручник для студентів вищих навчальних закладів/ За редакцією О.І. Пушкаря. Вид. 2-ге , перероб., доп. - К.: Видавничий центр “Академія”, 2002.-704 с.
5. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / В.А.Баженов, П.С.Венгерський, В.М.Горлач та інш. - К.: Каравела, 2003 - 464с.
6. Інформаційні системи в економіці: Навчальний посібник. /За ред. В.С. Пономаренка. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. – 176 с.
7. Плескач В. Л. Інформаційні системи і технології на підприємствах : підручник / В. Л. Плескач, Т. Г. Затонацька. – К. : Знання, 2011. – 718 с.
8. Проектування інформаційних систем: Посібник. /За ред. В.С. Пономаренка. – К.: ВЦ. “Академія”, 2002.
9. Ситник В. Ф. Основи інформаційних систем: Навч. посібник. - Вид. 2-ге, перероб. і доп. - К.: КНЕУ, 2001. - 420 с.

Додаткова

10. Батюк А.Є. та ін. Інформаційні системи в менеджменті: Навчальний посібник./ А.Є. Батюк – Львів: НУ "Львівська політехніка" "Інтелект-Захід" 2004. - 520 с.
11. Гушко С.В., Управлінські інформаційні системи. Навчальний посібник. / С.В. Гушко, А.В. Шайкан – Львів: "Магнолія Плюс", 2006. - 320 с.
12. Демідов П.Г. Комп'ютерні тренінгові системи в економіці: навч.-метод. посіб. /П.Г. Демідов. - К. : Київ. нац.-торг. екон. ун-т, 2005. - 240 с.
13. Долженков В.А. Microsoft Excel 2003 / В.А. Долженков, Ю.В. Колесников. - СПб. : БХВ- Петербург, 2004. - 1023 с.
14. Зацеркляний М.М. Інформаційні системи і технології у фінансово-кредитних установах: Посібник./ М.М. Зацеркляний, О.Ф. Мельников – К.: Професіонал, 2006. -432 с.
15. Зелинский С.Э. Автоматизация учета персонала: Практическое пособие. /С.Э. Зелинский – Киев: ЦУЛ, 2003. 678 с.
16. Информационные технологии в маркетинге: Учебник для вузов/ под ред. Г.А. Титоренко.- М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000.
17. Меджибовська Н.С. Електронна комерція: Навчальний посібник. / Н.С. Меджибовська – Київ ЦНЛ 2004. - 384 с.

18. Писаревська Т. А. Інформаційні системи і технології в управлінні трудовими ресурсами: Навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: КНЕУ, 2000. – 279 с.
19. Эймор, Дэниел. Электронный бизнес: эволюция и/или революция.: Пер. с англ. / Д. Эймор – М. : Издательский дом «Вильямс», 2001. – 725 с.
20. Microsoft PowerPoint 2003: Самоучитель TeachRго. Мир компьютера. - М. : Мультимедиа технол. и дистанц. обучение, 2005. - 1 электрон. опт. диск. (CD-ROM).

Основні Інтернет-ресурси

1. <http://www.bank.gov.ua> - Національний банк України.
2. <http://www.ukrse.kiev.ua> - Українська фондова біржа.
3. <http://pfts.com> - Українська фондова торговельна система ПФТС.
4. <http://www.ufs.kiev.ua> - Український Фінансовий сервер.
5. <http://www.Liga.kiev.ua> - Бізнес портал компанії "Ліга".
6. <http://www.galaktica.ru>- система управління "Галактика".
7. <http://www.e-commerce.com.ua>
8. <http://www.Molotok.ru>
9. <http://www.Webmoney.ru>
10. <http://www.rada.gov.ua>

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Бібліотека ТДАТУ
2. Міська бібліотека ім. Лермонтова, пл. Перемоги, 1
3. Джерела Інтернет